

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/565/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

118/2013. (IV. 30.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2012. július 10-én előterjesztett **panaszát** a 2013. április 30-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést fogantató szerv – Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) Kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a panaszbeadványát 2012. július 10-én elektronikus levélben, illetve telefax útján is eljuttatta a Testülethez, amelyet 2012. augusztus 3-án kelt és postai úton elterjesztett beadványával kiegészített, illetve aláírásával is megerősített.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2012. július 2-án a Budapest, P. P. u. 108. sz. alatti, önkormányzati tulajdonban lévő házban élők kilakoltatásáról tudósított, mint az Utca Hangja nevű kiadvány újságírója. Miután lezajlott az esemény, a rendőrök felszólították a panaszost, hogy pakolja össze a dolgait, és hagyja el a ház területét, mert az önkormányzati terület, felhívták továbbá a figyelmét arra, hogy odakint igazoltatni fogják.

Amikor kiment, a panaszos felmutatta a rendőröknek a sajtóigazolványát, akik ekkor egy bútorszállító teherautó hátuljához kísérték, majd 20 percig várakoztatták ott úgy, hogy

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

közvetlenül mellette rendőrök álltak. A panaszos kifogása szerint ezzel szükségtelenül korlátozták a mozgásában. Az igazoltatás keretében, miután a panaszos adatait ellenőrizték, a rendőrök felszólították, hogy mutassa meg a nála lévő műszaki cikkeket is. Ekkor a rendőrök felírták a tárgyak azonosítóit, IMEI számát. Ugyanígy tettek azzal a két kamerával, amelyek a helyszínen készült videoanyagok számítógépre másolása céljából voltak a panaszosnál (és amelyek egyébként a panaszos két barátjának, M. F. Á.-nak és B. B.-nek a tulajdonában állnak). Kifogásolja a panaszos, hogy a többi jelenlévő műszaki tárgyait ilyen módon nem ellenőrizték a rendőrök, csak vele szemben tanúsítottak ilyen eljárást.

A történetek láttán a jelenlévők közül többen megkérdezték a rendőröktől, hogy miért kell a sajtó munkatársainak a felszerelését ellenőrizni, amire azt válaszolták a rendőrök, hogy higgyék el, meg van a pontos oka. A barátai füle hallatára tett azon kijelentést, miszerint megvan rá az alapos ok, hogy ellenőrizzék a felszerelését, a panaszos mélységesen sértőnek és megalázónak érezte, mivel a panaszos szerint ez azt a benyomást kelthette az ismerőseiben, hogy lopott eszközöket használ.

A felszerelés azonosítóinak ellenőrzése további 10 percig tartott.

A panaszos álláspontja szerint a rendőri intézkedés sértette a szabad mozgáshoz, a munkavégzéshez, a tisztességes eljáráshoz, az emberi méltósághoz, valamint a személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogait és veszélyeztette a jobbiztonságot.

A panaszos mindezek alapján kérte a Testület vizsgálatát.

2) A panaszos 2012. augusztus 3-án kelt beadványában a Testület kérdéseire válaszolva előadta, hogy amikor a rendőrök felszólították a belső udvar elhagyására, már egyébként is távozóban volt, így ez, illetve az ezt követő igazoltatás önmagában nem képezi a panasz tárgyat.

Megjegyzi ugyanakkor a panaszos, hogy kint, az utcán lefolytatott hosszas igazoltatási eljárás során a többi irat mellett megmutatta a rendőröknek a sajtóigazolványát is. Figyelemmel erre, és azon további körülményre, hogy több ismerőse közvetlenül is rákérdezett, miért szükséges ilyen „mélyen” ellenőrizni a sajtó munkatársát, illetve a felszerelését is, a rendőrök tisztában lehettek azzal, hogy a panaszos a sajtó munkatársaként dolgozik a helyszínen. Erre volt a panaszos által kifogásolt válasz az, hogy a jelenlévők nyugodjanak meg, és „higgyék el: megvan rá a pontos ok”. A panaszos előadta még, hogy a tudósítások alkalmával nem szokott kitzűzöt (sajtókitűzöt) viselni, így a panaszban érintett időben és helyszínen sem viselt ilyet. A sajtóigazolványát mindig a zsebében tartja, és akkor szokta átnyújtani, illetve felmutatni, ha úgy érzi, hogy szükség van rá.

3) A panaszos beadványában hivatkozott több, a rendőri intézkedésről készült fényképfelvételre, amelyek az alábbi linken érhetőek el: [...].

A [...] címen megtalálható felvételen a panaszos látható egy teherautó platóján ülve, vele szemben pedig két bevetési ruházatot viselő rendőr intézkedik.

A [...] címen megtalálható fényképfelvételeken az látható, hogy a panaszos laptopjának, kamerájának és fényképezőgépének adatait rögzíti egy jólláthatósági átvetőt viselő rendőr.

4) A panaszos által hivatkozott és közismert videomegosztón megtekinthető [...] elnevezésű, 3 óra 50 perc hosszúságú videofelvételen több kamera által rögzített felvétel van összefűzve. A panaszossal szembeni intézkedés 2 óra 44 perctől és 3 óra 8 perctől is látszik. Ez utóbbi felvétel az intézkedés szempontjából a teljesebb, ezért a Testület az ezen nyomon követhető események ismertetése mellett döntött.

A videoanyagon a panaszos egy teherautó platóján ül, vele szemben pedig két bevetési ruházatot viselő rendőr intézkedik. A panaszos valamilyen iratokat mutat a rendőrnek, amelyek a felvételen nem beazonosíthatók, továbbá a párhuzamosan zajló beszélgetés a háttérzaj miatt nem hallható. Ezután a felvétel készítője megkérdezi a panaszost, hogy mi történt. A panaszos elmondja, hogy körözték, mert rosszat írt valakiről, de nem állítják elő, mert bemutatta a papírokat arról, hogy volt bent a bíróságon és bejelentette *(véltetően a címét)*, illetve elküldte e-mailen is a rendőrségnek. Ezt ugyan még nem vezették át a rendszeren, de úgy tűnik, a papírok elegendőnek bizonyultak. Ha nem lett volna nála ez a papír, akkor bevitték volna, mert a nyilvántartásban még körözöttként szerepel a rágalmazási ügy kapcsán.

A felvétel 205. percében látható, ahogyan a panaszos a járdán guggol és kipakolja az elektronikai berendezéseket a táskájából, eközben 3 rendőr (kettő bevetési ruházatban, egy pedig jólláthatósági átvetőben) áll mellette, de nem intézkednek vele szemben. A panaszos ezután a fényképezőgép memóriakártyáját behelyezi a laptop kártyaolvasójába. Vele szemben a felvételen további rendőri intézkedés nem látható.

A felvételen a panaszossal szembeni intézkedést megelőzően egy hölgy (nem a rendőrség állományának a tagja) két alkalommal is kifogásolja, hogy videofelvételt készítenek róla és eljárást helyez kilátásba, amennyiben a felvételek felkerülnek az engedélye nélkül az internetre. A második alkalommal (2 óra 35 perckor) a hölgy mellett egy másik személy (egy férfi) is szót emel felvétel készítése ellen, majd vita alakul ki a férfi és a felvétel készítői között, miközben utóbbit a rendőrök intézkedés alá vonják.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) N. M. I. r. ezredes 2012. augusztus 31-i átiratában előadta, hogy 2012. július 2-án 10 órakor a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság alárendeltségében és illetékességi területén közterületi járőrszolgálatot ellátó 12 fős bevetési csoportot, amelyet Sz. L. r. zls. vezetett, a Készenléti Rendőrség (továbbiakban: KR) ügyelvezetője átirányította a Budapest, P. P. u. 108. szám alatti címre, ahol az N. L.-néval szemben – a Budapest [...] Kerületi Bíróság által – elrendelt bírósági végrehajtási eljárás rendőri biztosításában kellett közreműködni. A helyszínen a bevetési csoport tagjai a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 33. § (2) bekezdés f) pontja alapján négy, a szabálysértést felszólítás ellenére továbbfolytató személyt állítottak elő, akikkel szemben szabálysértési feljelentést is tettek, a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 216. §-ába ütköző jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértésének elkövetése miatt. Az előállítottak közül egy személlyel szemben vált szükségessé az intézkedés eredményes befejezése, illetve

az ellenszegülés megtörése érdekében testi kényszer és bilincs alkalmazása. A helyszínen a bevetési csoport 11 főt igazoltatott.

A végrehajtó valószínűleg a BRFK állományát kérte közvetlenül a helyszínre. A Készenléti Rendőrség bevetési csoportját megerősítő erőként a Készenléti Rendőrség ügyeletvezetője irányította oda.

A helyszínen a BRFK állománya 10 M mintájú bevetési ruhát és láthatósági mellényt, B. T. r. fhdgy. szolgálati öltözetet és láthatósági mellényt viselt. A KR állománya ugyancsak 10 M mintájú bevetési ruhát viselt.

A panaszossal szemben ezen eseményekkel összefüggésben nem indult büntető- vagy szabálysértési eljárás. A vele szembeni intézkedésre a helyszínparancsnok, R. S. r. őrnagy utasítására került sor, mivel a panaszos az udvaron jelenlétével akadályozta a kilakoltatást végrehajtókat, illetve az azt biztosítók tevékenységét. A r. alezredes megjegyzése szerint az igazoltatás jogalapjául az országos rendőrfőkapitány által 2012. július 25-én 0 órától 2012. július 8-án 24 óráig Budapest és Pest megye közigazgatási területére elrendelt fokozott ellenőrzés szolgált. Az intézkedést a panaszossal szemben Sz. J. r. törm. és T. M. r. őrm. hajtotta végre. Az intézkedő rendőr a panaszossal az Rtv. 20.§ (2) bekezdésében meghatározottakat betartva közölte nevét, azonosító számát, az intézkedés okát, valamint célját.

Sz. J. r. törm. 12 óra 10 perc körüli időben felszólította a panaszost, hogy az állványon lévő videokameráját, fényképezőgépét és a laptopját pakolja össze, fáradjon ki az utcára, majd ott a hangoskodó szimpatizánsoktól távolabb igazoltatás alá vonták. A panaszos személyi adatait az EDR SMS rendszerén keresztül leellenőrizték, ennek során „körözésben szereplő” visszajelzést kaptak. A panaszos adatait a Hungária központon keresztül szóban is leellenőrizték, amelynek során megállapították, hogy a panaszos tartózkodási helyének megállapítása szükséges.

A panaszos a helyszínen rendelkezett olyan igazolással, amely szerint az adott ügyből kifolyólag tartózkodási helyének megállapítása korábban megtörtént, ezért további intézkedésre nem volt szükség, a rendőrök a panaszost útjára bocsátották azzal a megkötéssel, hogy a területre ne menjen vissza, majd RK lapon rögzített adatait átadták a helyszíni parancsnoknak. Az intézkedés kb. 15 percre tartott. A rendőrök megjegyzése szerint a panaszos a kilakoltatással kapcsolatos intézkedést végig dokumentálta, illetve feltehetően ő volt az, aki a nála lévő laptop segítségével a felvételt az internet egyik videomegosztó oldalára is azonnal feltöltötte. Ennek megtörténte a rendőrök figyelmét menetközben a Koppány otthonvédelmi csoport tagjai is felhívták. Az intézkedésről kép- és hangfelvételt a KR nem készített.

Sz. J. r. törm. elmondása szerint a panaszos az intézkedés során együttműködő magatartást tanúsított, bár jelezte, hogy korábban panaszolt már meg rendőri intézkedést. A rendőrök és a panaszos között csak a szükséges kommunikáció zajlott. Az intézkedés végén a rendőrök a panaszost tájékoztatták a panaszjogáról, aki panasszal a helyszínen nem kívánt élni. A rendőri előadás szerint továbbá a panaszos az intézkedés során nem közölte, hogy a sajtó munkatársa, és sajtóigazolványt nem mutatott fel.

A panaszos az intézkedést követően az utcán maradt, ahol a szimpatizánsokkal beszélgetett. Sz. J. r. törm. elmondása szerint kb. 15 perc elteltével az épületből kilépett B. T. r. fhdgy., aki

a panaszost ismételten ellenőrzés alá vonta. Ennek során a nála lévő műszaki eszközök (kamera, fényképezőgép, laptop) azonosító számait is ellenőrizte a tárgykörözési rendszerben. Sz. J. r. törm. és T. M. r. örm. – elmondásuk szerint – ebben az intézkedésben tevőlegesen nem vettek részt, erre utasítást nem kaptak, ugyanakkor – tekintettel a még jelenlévő szimpatizánsok számára – az intézkedés alatt B. T. r. fhdgy. tevékenységét biztosították. A műszaki eszközök tárgykörözésben történő ellenőrzése – a BRFK csatornáján – kb. 10-15 percig tartott.

A rendőrök nem tapasztalták, hogy más műszaki tárgyat is ellenőriztek volna a helyszínen, és erre vonatkozó utasítást ők maguk nem kaptak.

2) K. A. r. szds. 2012. augusztus 27-én kelt jelentésében előadta, hogy 2012. július 2-án, 10 órakor a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság alárendeltségében és illetékességi területén közterületi járőrszolgálatot ellátó, Sz. L. r. zls. vezette bevetési csoportot (12 fő) a KR ügyeletvezetője átirányította a P. P. u. 108. sz. alatti, önkormányzati tulajdonban lévő lakóépülethez azzal az utasítással, hogy működjön közre a fenti címen lakó N. L.-néval szembeni kilakoltatási eljárás rendőri biztosításában.

A csoport 10 óra 30 perckor érkezett meg a helyszínre, ahol Sz. L. r. zls. felvette a kapcsolatot a végrehajtásban közreműködő rendőri erők parancsnokával, R. S. r. őrnaggyal, aki tájékoztatta őt arról, hogy a végrehajtási eljárás lefolytatását, illetve a bírósági végrehajtóknak, a P. H. ingatlankezelő, valamint a Gyámügyi Hivatal munkatársainak a lakásba történő bejutását a „Koppány Otthonvédő Csoport” tagjai próbálják megakadályozni. A tiltakozó csoport tagjai magukat egymáshoz, illetve a lakás bejáratánál kialakított ketreceszerű rácshoz – kívülről, illetve a rácson belül – hozzáláncolták, szigetelőszalaggal hozzáerősítették. R. S. r. őrnagy a bevetési csoportot B. T. r. fhdgy. irányítása alá helyezte.

A helyszínen B. T. r. fhdgy. irányításával kb. 10 fő – bevetési ruhát és láthatósági mellényt – viselő rendőr volt már jelen, akik a KR csoport érkezését várták. (A KR csoport tagjai láthatósági mellényt nem viseltek.)

Sz. L. r. zls. elmondása szerint a bevetési csoport érkezését követően a tiltakozókkal szemben a rendőri intézkedést B. T. r. fhdgy. kezdte meg, aki ismételten felszólította az ellenszegülőket arra, hogy a láncokat távolítsák el, jogellenes cselekményüket (jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség, Szabs. tv. 216. §) hagyják abba, az eljáró hatóság tagjait a lakásba engedjék be, továbbá felhívta figyelmüket a jogkövetkezményekre. B. T. r. fhdgy. a felszólítást többször megismételte, az ellenszegülőkkel folyamatosan kommunikált. A felszólítás során hangosító eszközt nem használt, de hangosan, és jól érthetően beszélt. Az otthonvédő csoport tagjai a rendőri intézkedés jogszerűségét folyamatosan megkérdőjelezték, időnként személyeskedni próbáltak a rendőrökkel, illetve követelték a végrehajtó határozat bemutatását (amit a végrehajtók arra hivatkozva nem tettek meg, hogy nem a tiltakozók voltak az eljárás alanyai).

Az Sz. L. r. zls. vezette bevetési csoport tagjai az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja alapján négy, a szabálysértést felszólítás ellenére folytató személyt állítottak elő, akikkel szemben szabálysértési feljelentést is tettek. A helyszínen történekről S. N. r. törm. készített kép- és hangfelvételt 10 óra 37 perctől 12 óra 6 percgig.

S. N. r. törm. 5 fővel, B. S. r. fhdgy. utasításának megfelelően az épület előtti járdán, a bejáratnál felállítva azt a feladatot kapta, hogy tartsák távol a végrehajtási eljárástól az

illetéktelen személyeket. S. N. r. törm. elmondta, hogy az előállítandó személyek elszállítását követően, 12 óra után R. S. r. őrnagy utasította, hogy a még az udvaron tartózkodó szimpatizánsokat – az eljárás zavartalan lebonyolítása érdekében – a lakás előtti udvarról, az „önkormányzat tulajdonában lévő területéről” kísérik ki. Utasította tovább a KR rendőröket, hogy a rendőri intézkedést végig (állványon lévő) kamerával dokumentáló panaszost is kísérik ki, igazoltassák, illetve adatait rögzítsék. S. N. r. törm. elmondása szerint a panaszos az intézkedést végig dokumentálta, illetve feltehetően ő volt, aki a nála lévő laptop segítségével a felvételt az internet egyik videomegosztó oldalára is azonnal feltöltötte (erre a rendőrök figyelmét az események közben az otthonvédő csoport tagjai is felhívták). Az intézkedést a panaszossal szemben Sz. J. r. törm. és T. M. r. őrm. hajtotta végre.

Sz. J. r. törm. elmondta, hogy a panaszost felszólították, hogy felszerelését pakolja össze, majd ezt követően az utcára kikísérték. Itt a szimpatizánsok még jelen lévő csoportjától távolabb, egy teherautó mögött igazoltatták, illetve adatait igazoltató lapon rögzítették. Az intézkedés során nevezett születési adatait EDR SMS rendszeren keresztül ellenőrizték, melynek során pozitív (körözésben szereplő) visszajelzést kaptak. Nevezett adatait a Hungária központon keresztül T. M. r. őrm. ellenőrizte – elmondása szerint ez a folyamatos rádióforgalmazás miatt kb. 10 percig tartott – amelynek során megállapítást nyert, hogy a panaszos tartózkodási helyének megállapítása szükséges. A panaszos a helyszínen rendelkezett olyan igazolással, amely szerint az adott ügyből kifolyólag tartózkodási helyének megállapítása korábban megtörtént, ezért további intézkedésre nem volt szükség, így a panaszost útjára bocsátották azzal a megkötéssel, hogy a területre ne menjen vissza, majd RK lapon rögzített adatait T. M. r. őrm. leadta.

Sz. J. r. törm. elmondása szerint a panaszos az intézkedés során együttműködő magatartást tanúsított, bár jelezte, hogy korábban panaszolt már meg rendőri intézkedést. Az intézkedés végén a panaszost tájékoztatták a panaszjogáról, panasszal a helyszínen nem kívánt élni. A panaszos az intézkedés során nem közölte, hogy ő a sajtó munkatársa lenne, sajtóigazolványt nem mutatott. Sz. J. r. törm. elmondása szerint az intézkedés – jórészt a Hungária központtal folytatott időigényes kommunikáció miatt – kb. 15 percig tartott. A rendőrök a szolgálati fellépést az Rtv. 20. §-ának megfelelően hajtották végre. Az intézkedésről kép- és hangfelvétel nem készült.

A panaszos az intézkedést követően a közelben, az utcán maradt, ahol a szimpatizánsokkal beszélgetett. Sz. J. r. törm. elmondása szerint kb. 15 perc elteltével az épületből kilépett B. T. r. fhdgy., aki a panaszost ismételten rendőri intézkedés alá vonta. Ennek során a nála lévő műszaki eszközök (kamera, fényképezőgép, laptop) azonosító számait tárgykörözésben ellenőrizte. Sz. J. r. törm. és T. M. r. őrm. – elmondásuk szerint – ebben az intézkedésben tevélegesen nem vettek részt, erre utasítást nem kaptak, ugyanakkor – tekintettel a még jelenlévő szimpatizánsok számára, az intézkedés alatt közelebb mentek B. T. r. fhdgy.-hoz, hogy tevékenységét biztosítsák. Elmondásuk szerint a panaszos ekkor már vitatkozott az intézkedő B. T. r. fhdgy.-gyal az ellenőrzés szükségességéről. A műszaki eszközök tárgykörözésben történő ellenőrzése – Sz. J. r. törm. elmondása szerint – kb. 10-15 percig tartott.

A r. szds. előadta még, hogy az intézkedések idején az országos rendőrfőkapitány által 01000/32653-1/2012. ált számon, 2012. június 25-én 0 órától 2012. július 08-án 24 óráig Budapest és Pest megye közigazgatási területére elrendelve fokozott ellenőrzés volt érvényben.

3) A napi tevékenységről szóló, 2012. július 2-án kelt jelentés releváns részeiben rögzíti, hogy a szolgálat során 10 órakor az ORFK Központi Ügyelet utasította Sz. L. r. zls.-t, hogy csoportját vonja össze, és jelenjenek meg a P. P. utca 108. szám előtt. Ott jelentkezzen R. S. r. őrgy.-nál, aki egy végrehajtási eljárásban kéri a segítségüket.

A helyszínre 10 óra 35 perckor érkeztek meg a rendőrök, ahol R. S. r. őrgy. fogadta a r. zls.-t, és elmondta, hogy a Budapest [...] Ker. Bíróság által elrendelt kilakoltatás biztosításában fognak részt venni. Ezek után a helyszínen B. T. r. fhdgy. irányításával hajtották végre a kilakoltatást. Az intézkedés során, a helyszíni parancsnok utasítására több személyt előállítottak a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságra. Az intézkedéseket 10 óra 37 perctől 12 óra 6 percig kézi kamerával dokumentálták. A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság illetékességi területén 15 óra 50 perckor fejezték be az írásos dokumentációt, majd ezek után visszaindultak a KR laktanyába.

A kilakoltatás során az alábbi rendőri intézkedéseket fogatosították:

- 4 db előállítás (szabálysértés továbbfolytatása és jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség miatt),
- 2 db kényszerítő eszköz használat (bilincs, testi kényszer),
- 4 db szabálysértési feljelentés (jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség),
- 11 db személy lekérdezése.

4) G. F. r. alezredes 2012. szeptember 3-án kelt átiratában előadta, hogy a Budapest, P. P. u. 108. fsz. 10. szám alatt fogatosított rendőri intézkedést az N.-né dr. E. K. önálló bírósági végrehajtó által 2012. június 29-én küldött megkeresés alapján hajtották végre. Az előzetesen rendelkezésre álló adatok alapján szükségessé vált a helyszín előzetes ellenőrzése, a végrehajtás biztosításához szükséges rendőri egységek helyszínre irányításához. Ennek indoka, hogy a Koppány Csoportként nevezett szervezet tagjai megpróbálták ellehetetleníteni a végrehajtó eljárását. A rendőri jelentések szerint a helyszínen két fő jelezte panasztételi szándékát az igazoltatása miatt.

Az intézkedés biztosítása érdekében, előzetes helyszínmegtekintés céljából B. T. r. fhdgy., R. S. r. őrgy. és Cs. A. r. főrm. megjelent a végrehajtási eljárás színhelyén, ahol 10-15 fős csoportosulást tapasztalt. A jelenlévők a bejáratú ajtót elbarikádozták és szemmel láthatóan a végrehajtási eljárás megakadályozására szerveződtek. A tapasztalt tényeket, miszerint ellenszegülés várható, jelentették az ügyeletnek, majd a közelben járőrözést folytattak a végrehajtásra vezényelt kerületi állománnyal. A címen tartózkodókat tájékoztatták a várható eljárásról, és felhívták figyelmüket az esetlegesen elkövethető jogsértésekre. Ekkor rendőri intézkedésre még nem került sor, az a végrehajtó megérkezésével vette kezdetét 10 óra 30 perckor. A tapasztaltak alapján szükségessé vált megerősítő erő kérése a KR-től, akik dokumentáló egységgel is rendelkeztek. A BRFK részéről a Terepjáró 2-es hívónevű egység is dokumentálást folytatott.

A végrehajtási eljárás biztosítása és eredményes lefolytatása érdekében az eljárási cselekmény kezdetén B. T. r. fhdgy. közölte az intézkedés okát és célját. Az intézkedést 26 rendőr részvételével hatották végre. A kerületi kapitányság állományából 13 fő, a KR állományából 12 fő és BRFK Informatikai Osztálytól egy fő vett részt az intézkedésben. Az intézkedő rendőrök szolgálati ruházatot (kék ing, láthatósági mellény), illetőleg bevetési ruházatot viseltek.

Az intézkedés alkalmával a rendőrök felszólították a helyszínen tartózkodó személyeket, hogy a végrehajtási eljárás biztosítása érdekében tegyék szabaddá a bejárat előtti területet és az eljárást akadályozó cselekményüket hagyják abba. Figyelmeztették őket az ellenszegülés következményeire és az általuk megvalósított jogsértésre is. A felszólítás kihangosítás nélkül történt, mert arra nem volt szükség a helyszín jellege és a közvetlen közelség miatt. Az intézkedésről videofelvétel is készült.

A rendőrök azokat a személyeket vonták intézkedés alá, akik nem működtek együtt, és nem tettek eleget a végrehajtási cselekmény biztonságos és eredményes lefolytatására irányuló kérésnek, felszólításnak. Az intézkedés jogalapja az Rtv. 29. §, 37. § és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 39. § volt.

A panaszosnál lévő technikai eszközök azonosítóinak ellenőrzésére közrendvédelmi okból került sor. Tapasztalható volt, hogy a felvételeket, amiket a helyszínen készítettek, még ott, internetkapcsolattal ellátott laptopra feltöltötték. A későbbi jogellenes felhasználás megállapítása érdekében szükségessé vált a készítő és felhasználók azonosítása. A felvételek jogellenesen felkerültek több internetes portálra, kitakarás és az érintettek hozzájárulása nélkül: [...].

Nincs adat arra vonatkozóan, hogy panaszos sajtóigazolvánnyal rendelkezett, illetőleg ezt felmutatta volna. Az intézkedés az udvar kiürítése során kezdődött, befejezésére a bejárat kapu előtt került sor. Annak keretében a rendőrök rögzítették a panaszos adatait, a nála lévő eszközök azonosítóit, és ellenőrizték azokat (ez hozzávetőlegesen 15 percig tartott a leterheltség és ellenőrzési idő miatt). Az ellenőrzött műszaki eszközök nem kizárólag a panaszos tulajdonát képezték, azonban azokat felhasználták a helyszínen, azokról adatletöltések történtek/történhetnek.

5) Sz. S. r. törm. és P. G. r. őrm. 2012. július 2-án kelt közös jelentésükben előadták, hogy 10 óra 30 perckor érkeztek meg a Budapest XV. kerület, P. P. utca 108. szám alatti ingatlanhoz, mivel onnan N. L.-né kilakoltatását rendelte a Budapesti [...] Kerületi Bíróság.

A fenti címen 25-30 fő idegen személy tartózkodott a lakásban, valamint annak udvarán (Koppány Csoport feliratú pólóban). Több személynél kamera, valamint fényképezőgép volt. Ezen személyek közölték a rendőrökkel, hogy azért jöttek a helyszínre, hogy megakadályozzák a kilakoltatás lefolytatását, mivel az nem igazságos és nem jogszerű. Ezt követően Sz. S. r. törm. felhívta a jelenlévők figyelmét – a törvény nevében szavak elbocsátása után –, hogy amennyiben nem hagyják el az ingatlant, valamint ha továbbra is akadályozzák a végrehajtást, elkövetik a jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni ellenszegülés szabálysértést. A személyek a felhívást tudomásul vették, azonban annak nem tettek eleget, valamint eközben a lakás ajtaja elé felszerelt vasrácshoz elkezdtek magukat odaláncolni.

A r. törm. jelentette a történeteket az ügyeletnek, aki közölte vele, hogy a BRFK XV. Kerületi Rendőrkapitányságtól a helyszínre fog érkezni B. T. r. fhdgy., R. S. r. őrgy., valamint Cs. A. r. ftorm., váltásparancsnok, továbbá a szolgálat KMB-s állománya. Várható volt továbbá, hogy érkezik egy 12 fős kisbusz a KR-től is, illetve a BRFK Informatikai Osztálytól egy kamerás egység.

Az említett rendőri egységek megérkezésekor 10 fő volt odaláncolva a vasrácshoz, akiket még egyszer felszólítottak, hogy hagyják el az ingatlan területét. Ezen személyek a többszöri felszólítást követően is azt közölték, hogy nem tesznek eleget a kérésnek. Ezt követően felhívta a r. törm. a figyelmüket, hogy elő fogja őket állítani, mivel a fenti szabálysértést továbbfolytatták. P. M. lakatos erővágót adott a rendőröknek, amellyel elvágta a láncokat. A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság állománya 6 főt, a KR állománya pedig 4 főt előállított a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságra, ahol sérülés- és panaszmentesen átadták őket az ügyeletesnek, illetve utasításra a fogda helyiségben elhelyezték őket. Az igazoltatások során két fő jelezte panaszát.

A rendőrök az ügyeleten keresztül mentőt kértek a helyszínre, hogy az előállítottakat megvizsgálják, az esetleges sérüléseiket ellássák. 11 óra 20 perckor érkezett meg egy esetkocsi. A mentőápoló közölte, hogy senkit nem kell elszállítani sérülései miatt, mivel az érintetteknek csak hámsérüléseket szenvedtek a csuklójukon azáltal, hogy odaláncolták magukat a vasrácshoz. A mentősök ezután, 12 órakor távoztak a helyszínről. Az események során N. L.-né önszántából távozott a lakásból.

Mivel több személy, köztük a panaszos is kamerázott, valamint fényképezett a korábbi események idején, távozáskor felszólították személyazonosságának igazolására. A panaszosnál 2 db laptop, 1 db Olympus fényképező, valamint B. B. 1 db Panasonic HDC-SD60 típusú videokamerája és M. F. Á. 1 db Sony DCR - SX50E típusú videokamerája, továbbá egy db NET kártya és egy mobiltelefon volt. Az intézkedés során a rendőrök rögzítették a készülékek gyártási számát, illetve a telefon IMEI számát. A panaszos személy igazolvánnyal igazolta magát, majd az intézkedést követően távozott a helyszínről. A helyszínen ellenőrzött személyeket, illetve tárgyakat KIR-ben és SIS-ben ellenőrizték a rendőrök, amelyben nem szerepeltek, majd az ügyelet engedélyével 14 óra 45 perckor távoztak a helyszínről.

Jelen pontban ismertetett jelentés kapcsán a Testület szükségesnek tartja megjegyezni, hogy a felvételek egyértelmű tanúsága szerint Sz. S. r. törm. és P. G. r. örm. önállóan nem kezdeményeztek és nem hajtottak végre intézkedést a panaszossal szemben, csupán jelen voltak a fentiekben említett, más rendőrök által foganatosított cselekményeknél. Mivel azonban jelentésükben részletesen beszámolnak arról, hogy a panaszos mely tárgyait ellenőrizték, jelentésüket a Testület fontosnak tartotta ismertetni.

6) A rendőrség több videofelvételt készített az intézkedésről. Utal rá a Testület, hogy az események sorozatának feltárásakor arra a következtetésre jutott: kétséges, hogy a felvételek időbélyegzői a valóságnak megfelelő időt mutatták a rögzítések alkalmával. Erre tekintettel a panaszeljáráásban az időpontok helyett elsősorban az események egymásutániságára, azok logikájára támaszkodott.

a) A T2-20120702113000[3].dav elnevezésű videofájlon az időbélyegző szerint 11 óra 40 perckor tűnik fel először a panaszos egy teherautónál, ahol már zajlik az igazoltatása. A képet nagy részben kitakarja a rögzítést végző szolgálati gépkocsi karosszériája. 11 óra 45 perckor ér véget az igazoltatás, ami után a panaszos egy, a Koppány csoport tagjaiból és egyéb szimpatizánsokból álló csoporttal beszélget. Ezután a panaszos a kerítés padkájára ül, majd még többször feltűnik a képen, ahogy kamerával rögzíti az eseményeket, illetőleg a szimpatizánsokkal beszélget.

11 óra 58 perckor megjelenik egy, láthatósági mellényt és két, bevetési egyenruhát viselő rendőr, akik a panaszoshoz lépnek. Elhívják a panaszost a személyes tárgyaikhoz, amelyekhez leguggolnak, így nagyrészt kikerülnek a kamera látószögéből. Időközben egyre több személy gyűlik köréjük, és az intézkedést többen is rögzítik kamerával, illetve fényképezőgéppel.

b) A T2-20120702120000[4].dav elnevezésű videofájlon folytatódnak az események. 12 óra 2 perckor már kb. 20 fő áll a panaszos körül. A következő két perc alatt a csoportosulás lassan feloszlik. 12 óra 7 perckor a láthatósági átvetőt viselő rendőr a rádióján diktál valamit, majd 12 óra 9 perckor távozik. A panaszos továbbra is a padkán ül, és a laptopjával foglalkozik.

c) A 00013.avi és a 00014.avi elnevezésű felvételeken az látszik, hogy a panaszos kamerával rögzíti a kilakoltatás során történeteket, majd az udvaron a kameráját a laptopjához csatlakoztatja.

d) A 00018.avi elnevezésű felvételen látható, hogy az egyik jelenlévő – nem rendőr – személy szóvá teszi, hogy milyen jogon készítenek róluk felvételt más jelenlévők (akiket éppen igazoltatnak a rendőrök), mert ők nem járultak ehhez hozzá. Erre M. F. Á. azzal reagál, hogy ha kiteszi valahová a filmet, akkor pert indíthatnak ellene.

e) A 00020.avi elnevezésű felvételen az látható, ahogyan a panaszos az udvaron összepakolja a berendezéseit, majd két rendőr kikíséri az ingatlan területéről.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A panaszos beadványában, annak kiegészítésében és a rendőrségi iratokban foglaltak, továbbá az eseményekről rögzített felvételek alapján megállapítható, hogy az adott napon, a kilakoltatás helyszínén zajlott események kapcsán a panaszost a rendőrök előbb igazoltatták, majd néhány – mindössze 5-10 – perccel azután, hogy elkészöntek, és az intézkedés külső szemlélő számára is befejezettnek tűnt, újabb rendőrök léptek a panaszoshoz, és megkezdték a nála lévő technikai eszközök ellenőrzését. A panaszosi előadás – a panasz kiegészítésében szereplő nyilatkozata – alapján egyértelmű az is, hogy az események láncolatából csupán azokat sérelmezi, amelyek keretében az utcán, egy bútorszállító teherautó közelében átvizsgálták a nála lévő eszközöket, és rögzítették a hozzájuk tartozó azonosító számokat. Ennek megfelelően a Testület nem vizsgálta a panaszos igazoltatásának jogszerűségét, csupán azt értékelte, hogy kellő felhatalmazás birtokában végezték-e el a rendőrök a birtokában lévő elektronikai eszközök ellenőrzését, illetve azonosító adataik rögzítését, valamint, hogy tájékoztatási kötelezettségüknek fellépésük során megfelelően teljesítették-e.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát és a II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület a panaszossal szembeni rendőri intézkedés kapcsán az alábbi megállapításokat teszi.

a) A panaszos beadványában előadta, hogy a rendőrök egy bútorszállító teherautó hátuljához kísérték, ahol előbb várakoznia kellett, majd a rendőrök felszólították, hogy mutassa be a nála lévő műszaki cikkeket. Ekkor a rendőrök felírták a tárgyak azonosítóit, IMEI számát. Ugyanígy tettek a panaszosnál lévő két kamerával (amelyek a panaszos két barátjának, M. F. Á.-nak és B. B.-nek a tulajdonában állnak). Kifogásolja a panaszos, hogy a többi jelenlévő műszaki tárgyait ilyen módon nem ellenőrizték.

A rendőri jelentések rögzítik, hogy R. S. r. őrnagy adott utasítást az udvaron tartózkodó szimpatizánsok igazoltatására, és arra, hogy – az eljárás zavartalan lebonyolítása érdekében – a lakás előtti udvarról, az „önkormányzat tulajdonában lévő területről” kísérik ki őket. Utasította tovább a KR rendőröket, hogy a rendőri intézkedést végig (állványon lévő) kamerával dokumentáló panaszost is kísérik ki, igazoltassák, illetve adatait rögzítsék. S. N. r. törm. ennek kapcsán megjegyzi, hogy a panaszos az intézkedést végig dokumentálta, illetve feltehetően ő volt, aki a nála lévő laptop segítségével a felvételt az internet egyik videomegosztó oldalára is azonnal feltöltötte (erre a rendőrök figyelmét az események közben az otthonvédő csoport tagjai is felhívták). Az igazoltatást a panaszossal szemben Sz. J. r. törm. és T. M. r. őrm. hajtotta végre, majd B. T. r. fhdgy. vonta őt ismételt rendőri intézkedés alá vonta a nála lévő technikai eszközök ellenőrzése érdekében. Utóbbi r. fhdgy. jelentése rögzíti, hogy a panaszosnál lévő technikai eszközök azonosítására közrendvédelmi okból került sor. Tapasztalható volt, hogy a felvételeket, amiket a helyszínen készítettek, még ott, internetkapcsolattal ellátott laptopra feltöltötték. A későbbi jogellenes felhasználás megállapítása érdekében szükségessé vált a készítő és felhasználók azonosítása.

A rendőrség által megküldött videofelvételek egyikén egy hölgy és egy férfi (láthatóan egyikőjük sem a rendőrség állományának a tagja) kifejezetten sérelmezi, hogy a hozzájárulása nélkül róla filmfelvételt készítenek, és jelzi, hogy azok felhasználásához nem járul hozzá.

a) A Testület a sérelem értékelése keretében utal a rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségre, amelyet az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szabályoz. Eszerint: a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat 8. §-a szerint a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. Ha a szándékos bűncselekmény elkövetésének helyszínén tetten ért vagy a menekülő elkövető elfogására nincs mód, a rendőr haladéktalanul intézkedik az elfogás és – szükség esetén – a helyszín biztosítása iránt. A 9. §-a szerint pedig a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való

állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

A Btk. 177/A. § (1) bekezdés szerint a visszaélés személyes adattal vétségét követi el az, aki a személyes adatok védelméről vagy kezeléséről szóló törvényi rendelkezések megszegésével jogtalan haszonszerzési célból vagy jelentős érdeksérelmet okozva

- a) jogosulatlanul vagy a céltól eltérően személyes adatot kezel,
- b) az adatok biztonságát szolgáló intézkedést elmulasztja.

E törvényhely vonatkozásában személyes adatnak minősül minden az érintettel kapcsolatba hozható adat, illetve az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés. Ebből következően személyes adatnak minősül az érintettől készült képmás is.

Szükségnek tartja továbbá megjegyezni a Testület, hogy a képmások jogosulatlan felhasználásának megakadályozása érdekében a jogrendszer nem csak büntetőjogi, hanem polgári jogi eszközöket is létesített a sérelmet szenvedett fél jogainak védelmére.

A fenti rendőri jelentésekből kitűnik: a rendőrök tudomást szereztek arról, hogy a helyszínen készült videofelvételeket a jelenlévők közül valaki számítástechnikai eszközzel az interneten megosztotta anélkül, hogy az érintetteket kitalarta volna. Jelen esetben tehát a fenti tényállás jogosulatlan adatkezelés fordulatának a gyanúja merülhetett fel, ugyanis a hatályos jogszabályok szerint személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy azt törvény vagy törvényi felhatalmazás alapján önkormányzati rendelet közérdekű célból elrendeli.

A Testület álláspontja szerint tehát a helyszínen rendelkezésre álló adatok felvetették annak a gyanúját, hogy az ingatlanban tartózkodó személyek közül valaki, aki lappal és internetkapcsolattal rendelkezik, az érintettek hozzájárulása, illetőleg egyéb jogi felhatalmazás nélkül készít és használ fel, tesz közé képfelvételeket. Ez a körülmény pedig nyilvánvalóan olyannak volt tekinthető, amely az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett. Mivel a helyszínen a panaszos mindenképpen kizáróan kamerát és laptopot is használt, megalapozottan merülhetett fel annak a gyanúja, hogy az említett jogellenes cselekmény elkövetésben részt vett, így indokolt volt a panaszos intézkedés alá vonása.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a rendőrségnek fennállt az intézkedési kötelezettsége a panaszossal szemben a helyszínen tapasztalt tények és az intézkedés alá vont személyek előadásaiból rendelkezésre álló információk alapján.

b) A rendőrök ezen intézkedési kötelezettség alapján rögzítették, illetve ellenőrizték a KIR és a SIS rendszerben a panaszos birtokában lévő képrögzítő berendezések, internetkapcsolat biztosítására alkalmas eszközök és a laptopja gyártási számát, azonosító adatait.

A Testület a továbbiakban ezen rendőri eljárás jogszerűségét vizsgálta, és annak kapcsán a következő megállapításokat teszi.

i) Az Rtv. 29. § (6) bekezdése szerint a rendőr az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi.

Az Rtv. 97. § (1) bekezdés b) pontjában rögzített értelmező rendelkezések szerint e törvény alkalmazásában ruházat: az intézkedéssel érintett személy testén viselt, illetőleg az intézkedés helyszínén nála lévő, vagy a közvetlen felügyelete alatt, illetve rendelkezésére álló ruházat, csomag és tárgy.

Tekintettel arra, hogy fennállt a gyanúja annak, hogy a panaszos jogosulatlanul kezel személyes adatokat, szükségessé vált a birtokában lévő eszközök ellenőrzése annak érdekében, hogy a közzétett képek, videofelvételek és a rögzítő berendezések közötti kapcsolatot igazolják vagy kizárják, illetve, hogy a tárgyak tulajdonjogát tisztázzák.

A Testület a panasz kivizsgálásakor figyelemmel volt arra, hogy a digitális módon készült képek magában a képfájlban számos információt rögzítenek a keletkezés körülményeiről, így ezek alapján visszakereshető, hogy azt milyen géppel, milyen körülmények között rögzítették. (Az Exif olyan információk gyűjtőneve, amit jellemzően a digitális fényképezőgépek használnak és az általuk készített képfájlban tárolnak. Célja a fénykép módosítása nélkül olyan információk elhelyezése digitális formátumban a képfájlban, amik a kép készítésének körülményeit írják le. Ezen információk között van többek között a felvételt készítő gép márkája, típusa, egyes esetekben a gép sorozatszama, a készítés dátuma stb.) Az IMEI szám és a Net kártya adatainak ellenőrzése pedig a megosztó személyének megállapításához lehetett szükséges.

Mindezen körülmények ismeretében a Testület a panaszos birtokában lévő eszközök ellenőrzését jogszerűnek minősítette, ezért álláspontja szerint amiatt nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga.

ii) A panaszos azonban nem csupán az adatok ellenőrzését, hanem a rögzítését is kifogásolta.

Az Rtv. 17. § (1) bekezdése szerint a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

Az Rtv. 29. § (3) és (7) bekezdése szerint: ha további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják, az igazoltatás során rögzíteni kell az igazoltatott személyazonosító adatait, az igazolvány sorozatát és számát, az igazoltatás helyét, idejét és okát, valamint – az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott felkérés teljesítése esetén – az igazoltatott személy lakóhelyét, tartózkodási helyét. Az igazoltatás során rögzített adatokat – kivéve, ha ezek büntető- vagy szabálysértési eljárásban kerülnek felhasználásra – az intézkedés befejezését követő száznolcvanadik napon meg kell semmisíteni.”

Az Rtv. 42. § (1) bekezdése szerint a rendőrség a rendőri intézkedéssel, illetve az ellátott szolgálati feladattal összefüggésben az intézkedéssel érintett személyről, a környezetéről, illetőleg a rendőri intézkedés szempontjából lényeges körülményről, tárgyról képfelvételt, hangfelvételt, kép- és hangfelvételt (a továbbiakban: felvétel) készíthet. A jogszabályhely (6)-

(7) bekezdése szerint az ilyen felvétel, illetőleg az abban szereplő személyes adat csak a rögzítés helyszínén elkövetett bűncselekmény, szabálysértés vagy a közlekedés szabályainak megsértése miatt indult büntető-, szabálysértési vagy más hatósági eljárás során, körözött személy vagy tárgy azonosítása vagy a rendőri intézkedés jogszerűségének közigazgatási eljárásban történő vizsgálata céljából, illetve az érintett személy jogainak gyakorlása érdekében használható fel. Ha az eljárás lefolytatásához vagy az ott meghatározott egyéb célból azokra nincs szükség, az (1) bekezdés alapján rögzített felvételt a rögzítést követő harminc nap elteltével, törölni kell. A (9) bekezdés rögzíti továbbá, hogy ha a felvétel felhasználására a (6) bekezdés szerinti eljárásokban kerül sor, az adatok kezelésére az alapul szolgáló eljárás szabályait kell alkalmazni.

Az Rtv. az igazoltatáshoz hasonlóan a felvételek esetében is lehetővé teszi, hogy a jogai gyakorlása érdekében az érintett, illetve harmadik személy azok alapján adatot igényeljen.

Az Rtv. 42/A. § (1) bekezdése szerint a 42. § (7) és (8) bekezdésében meghatározott határidőn belül a 42. § (1), (2) és (5) bekezdése szerint rögzített felvételtől – a külön jogszabályban meghatározott szabálysértési, bűnüldözési, igazságszolgáltatási, illetőleg nemzetbiztonsági feladatok ellátása céljából – a nyomozó hatóság, a szabálysértési hatóság, az ügyészség, a bíróság, a nemzetbiztonsági szolgálatok, nemzetközi jogsegély keretében külföldi hatóság, jogainak gyakorlása érdekében az érintett, valamint a jogszabály alapján eljárás kezdeményezésére irányuló jogának gyakorlása érdekében harmadik személy igényelhet adatot.

Az igénylés szabályai keretében az Rtv. 42/A § (3) és (4) bekezdése rögzíti, hogy az, akinek jogát vagy jogos érdekét a felvétel rögzítése érinti, a 42. § (6) bekezdésében megjelölt eljárás lefolytatásához vagy az ott meghatározott egyéb cél érdekében kérheti, hogy az adatot annak kezelője az adat továbbításáig, de legfeljebb harminc napig ne törölje. A (3) bekezdés szerinti kérelem benyújtására a felvétel rögzítésétől számított, a 42. § (7) bekezdés *a)* pontjában meghatározottak szerinti harminc napon, a 42. § (7) bekezdés *b)* pontjában meghatározottak szerinti öt, illetve a 42. § (7) bekezdés *c)* pontjában meghatározottak szerinti három munkanapon belül, a jog vagy jogos érdek valószínűsítésével van lehetőség.

A Testület az adatrögzítést a fenti rendelkezések összeolvasása alapján a következőképpen értékelte.

Látható, hogy az Rtv. nem tartalmaz kifejezetten olyan rendelkezést, ami az intézkedés alá vont személy birtokában lévő tárgyak adatainak írásos rögzítését lehetővé teszi. Ugyanakkor a fenti szabályok lehetővé teszik, az ilyen, a rendőri intézkedés szempontjából lényeges körülményről, tárgyról a rendőrség képfelvételt, hangfelvételt, kép- és hangfelvételt készítsen.

A bírói jogértelmezésben használatos „többől a kevesebbre következtetés” joglogikai értelmezési alapelvet figyelembe véve a Testület a konkrét ügyben az alábbi megállapításokra jutott.

A hatályos törvényi rendelkezések megengedik, hogy a rendőrség felvételeket készítsen a rendőri intézkedés szempontjából lényeges körülményről, tárgyról. Ebből kiindulva az intézkedő rendőrök nyilvánvalóan kellő felhatalmazással bírtak volna arra, hogy a panaszos igazoltatását, a panaszos személyét, a nála lévő tárgyakat, így akár azok azonosító adatát is kép- vagy hang- és képfelvétellel rögzítsék.

Nem ez történt ugyanakkor, hiszen a panaszosról vagy tárgyairól ilyen felvétel nem készült, ellenben a rendőrök olyan adatokat, amelyek egy ilyen felvételen jogszerűen rögzíthettek volna, írásban rögzítettek.

A Testület a fent utalt logikai értelmezési alapelvre figyelemmel a rendőrök adatrögzítő tevékenységét, amely nyilvánvalóan kevesebb körülmény dokumentálására volt alkalmas, mint adott esetben egy videofelvétel, nem tartotta indokoltnak jogszerűtlennek és egyúttal a panaszos oldalán alapjogsértést eredményezőnek minősíteni.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga azáltal, hogy a rendőrök a birtokában lévő tárgyak egyedi azonosító adatait írásban rögzítették.

Ugyanakkor felhívja a Testület a rendőrség figyelmét arra, hogy a rögzítés esetén módja esetén is köteles betartani a rendőrség az adatok kezelésére, megőrzésére, illetve törlésére vonatkozó előírásokat, így a tárolásra és törlésre vonatkozó határidőket is.

2) A panaszos sérelmezte, hogy amikor a rendőröktől megkérdezték, hogy miért intézkednek vele szemben, a rendőr azt felelte: „meg van annak az oka.” A panaszos szerint ez azt a benyomást kelthette az ismerőseiben, hogy lopott eszközöket használ.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése a rendőr kötelezettségévé teszi, hogy az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – szóban közölje a nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját.

A fenti kötelezettség a rendőrt az intézkedés alá vont személy irányában köti, aki tehát kizárólag az intézkedés alá vont érintettnek köteles az intézkedés tényét és célját megjelölni. A panaszos beadványában ezen kötelezettség elmulasztásáról nem tett említést, csupán a rendőrök által a helyszínen tartózkodó, kívülálló személyeknek nyújtott tájékoztatást kifogásolta azért, mert az nem volt teljes körű, és ennek következtében azt benyomást kelthette, hogy a panaszos lopott eszközöket használ.

Önmagában azt a panaszosi kifogást, miszerint az intézkedő rendőröktől a közelben tartózkodók nem kaptak felvilágosítást a panaszossal szemben fogantatott intézkedésről, a Testület hatáskör hiányában nem vizsgálhatta. A tájékoztatás hiánya ugyanis ezen kívülálló személyek vonatkozásában lett volna sérelem okozására alkalmas. A Testület ugyanakkor – az Rtv. fent hivatkozott 92. §-a értelmében – csak azon személy sérelmeinek vizsgálatát végezheti el, aki a panaszeljáráásban panaszt terjesztett elő.

Azt tehát, hogy a rendőrök a jelenlévő érdeklődők alapjogainak sérelmére mulasztást követtek-e el a tájékoztatással összefüggésben, a Testületnek nem volt lehetősége megvizsgálni.

Értékelte ugyanakkor a Testület azt a panaszosi előadást, miszerint a rendőri tájékoztatás kívülállóknál azt a benyomást kelthette, hogy a panaszos lopott eszközöket használ.

A rendőrök magatartásával összefüggésben a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglaltakra. Az utalt jogszabályhely szerint „a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”

A Testület már több állásfoglalásában kifejtette [pl. 30/2012. (I. 31.) számú állásfoglalásban], hogy a rendőri intézkedések jelentős részét végzik az eljáró rendőrök közterületen vagy közterület közvetlen közelében, így szinte lehetetlen annak elkerülése, hogy az egyes intézkedéseknek szemtanúi legyenek. A Testület azt sem vonja kétségbe, hogy a közterületen foganatosított rendőri intézkedés az intézkedés alá vont számára kellemetlen, esetleg megalázó is lehet.

A fentiekben kifejtettek alapján azonban a Testület álláspontja szerint az adott szituációban a rendőri intézkedés nem volt megalázó, és a kifogásolt közlés nem volt alkalmas félrevezetésre, így a panaszos emberi méltóságához való jogát nem sértette.

A fentiek alapján a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos emberi méltóságához való joga azért, mert a rendőr a panaszossal szembeni intézkedés okáról kívülállóknak nem nyújtott tájékoztatást.

V.

A Testület álláspontja szerint a panaszos birtokában lévő elektronikai eszközök azonosító adatainak ellenőrzése és rögzítése kapcsán nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, illetve az intézkedés okára irányuló kérdéseknél a rendőr által használt kifejezés kapcsán nem sérült a panaszos emberi méltóságához való joga.

Mindezekre tekintettel a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2013. április 30.

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag